

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dvx Spiritvalis

Puente, Luis de la

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.Xiii.

Cap. XII. De quatuor modis orandi, & cum Deo colloquendi, quos ponit Sanctus Paulus, & eorundem inter se ordine. Agitur hic de primo, quo glorificationem & laudes Dei, amoremq[ue] & laudes Dei, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48784](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48784)

CAPVT XII.

DE QUATVOR MODIS O
randi, & cum Deo colloquendi, qu
ponit sanctus Paulus, & eorundem m
ter se ordine. Agitur hic de primo
qua glorificationem & laudes Dei,
amoremq; & exultationem,
de eius excellentijs
complectitur.

a. 1. Tim. 2. 1.

INTER ceteros modos
formas orandi, & cum Deo
D. N. agendi, celebrior
sunt, quos indicat Aposto
lus, scribens ad Tim. dicens
a *Obsecro primum omnium*
per OBSERATIONES, ORATIONES
POSTVLATIONES, GRATIARVM
CTIONES, pro omnibus hominibus: hoc enim
bonum est, & acceptum coram Saluatore nostro
Deo, qui omnes homines vult saluos fieri, & ad
agnitionem veritatis venire. In quibus verbis
quatuor modos coiunxit orandi, valde deuotos
quos SS. Patres diuersis explicant rationibus
illa videtur aptissima, quæ conformis est mo
dis, 5 cap. recensitis.

PRIMVS modus est, per modum glorifica
tionis & laudis Dei, quem modum per excel
lentiam

lentiam, vocant ORATIONEM, quatenus in ea Spiritum nostrum eleuamus ad glorificandum Deum, ob eius magnalia & excellentias.

SECUNDVS modus est, per gratiarum Actionem, ob accepta ab eo beneficia.

TERTIVS, per Petitiones aliorum beneficiorum.

VLTIMVS per obsecrationes, additis scilicet nominibus & causis, ob quas, quod petimus, nobis concedat.

OMNES autem quatuor hos modos, vult Apostolus applicari pro omnibus hominibus, cupiēs, Deum ab omnibus glorificari; gratiasque agi, ob collata omnibus beneficia; Peti vero etiam pro omnibus, quod pro nobis petimus, vt omnes salui fiant. Et hac ratione, omnes hi modi orandi, erunt magis perfecti: quia à magis accensa charitate proueniunt, implentque exactius, quod cupit Deus. Et quamuis omnes quatuor possint eiusdem orationis tempore exerceri, vt illa omnes suas partes integrè habeat: non est tamen necessarium, omnes simul coniungere; sicut nec eo ordine exerceri, quo sunt collocati, siquidem ipsemet Apost. eosdē referens in alijs Epist. nō eodē ordine retulit, sed quē in vno loco prius collocauit; in alio collocat posterius: vt nobis significaret, licere cuiuis, ab eo modo & actu incipere, quē Deus inspirauerit, aut propria necessitas, vel deuotio dictauerit, sicut aduertit S. Bonauēt. præclarè in hac materia exercitat.

Qui

IX SPIRITUS
DE PONTE

Phil. 4. 5.
Colof. 4. 2.

Qui tamen nihilominus bonum esse ait, praedictum ordinem seruare, incipiendo scilicet Dei laudibus, gratiasque pro collatis beneficijs agendo & nostris necessitatibus propositis, culpisque cum dolore confessis, miserarum nostrarum remedium tandem petendo. Quod ordinem refert S. Ioannes Climachus, in suo religioso cuidam ab Angelo reuelatum, ut in sua oratione seruaret. Eundem etiam ordinem suadet S. Ambrosius, & ante eum S. Basilus dicens: Ingenuam magis rationem esse cum Deo agendi, si ab eius laudibus incipiamus profunda eum humilitate, ac reuerentia glorificando; postea vero gratias & beneficia petendo, quasi opere ipso protestemur, nos gloriam ipsius Dei potius ad orandum accedere, quam ob commodum proprium: nosque ad conspectum diuinum potius trahi lege gratitudinis, quam intuitu propriae necessitatis. & hanc ob causam, in ipsa precatione Dominica, quam ipse CHRISTVS Apostolos docuit, in qua septem praecipua capita posuit, quibus cum Deo esset in oratione agendum, illud primo loco posuit, quod spectat ad sanctissimi eius nominis glorificationem. Scilicet quoniam valde sumus imperfecti, nostrae necessitates valde nos premunt, nobisque sunt valde in oculis, Deus vero glorificandus dum eas ei commemoramus, earumque remedium petimus: secure possumus ab eis nostrum colloquium auspiciari, facto ex eis gradu, per quem ad alia gloriosiora conscendamus ma-

Matth. 6. 9.

xime quia, quocunque modo cum Deo loquamur, expedit, dulcem quandam harmoniam ex omnibus tribus contexere, nunc à primo ad ultimum descendendo; nunc contrà ascendendo ab infimo ad supremum, ut mox apparebit.

§. I.

INITIO itaque factò è primo orandi modo, cum scilicet vis colloqui cum Deo eum laudando, & glorificando, animoque exultando, argumentum huiusmodi colloquij esse debent magna omnia, quæ nos docet fides de ipso Deo trino & uno, ac de IESU CHRISTO Seruatore nostro, ab vna in alteram eius excellentiam, cum debita mora discurrendo: & in singulis exultando, quod tantam Deus habeat: inuitando etiam ipsos Angelos & Creaturas omnes, animamque tuam, cum eius omnibus facultatibus, ut eundem ob eandem excellentiam glorificent; optando tibi eam partem, cuius, ad eum magis glorificandum es capax; demittendo te ac dolendo, quod eam non habeas, si id tua culpa euenit: petendo eandem humiliter, ut sis perfectus sicut ipse perfectus est, & quia ita ipse vult. Hæc ratione poteris quasi litaniam quandam conficere ex ipso Dei ESSE, eius Trinitate, Bonitate, Sanctitate, eius Sapientia, Omnipotentia, Charitate & Misericordia; eius Fortitudine, Patientia, Longanimitate, & Liberalitate; eius Prudentia, ac reliquis perfectionibus,

quas

IX SPIRITUS
DE PONTE

quas habet. ITEM licebit aliam similem conficere de officijs, quæ erga suas creaturas præstat; quale est, officium Creatoris, Conferentoris, Gubernatoris, & Protectoris; officium Patris, Magistri, Medici, Seruatoris, & Glorificatoris: perpendendo in singulis, tantam bona & commoda, quæ ab eo accipis; quæ magnitudinem & excellentiam, quæ in eis resplendet; quamuis non cederent in tuum commodum: de eisdem animo exultando, eumque ob eas glorificando, & inuitando creaturas, quæ iisdem bonis fruuntur, ut eum laudent, & glorificent, ob excellentiam, quam ipse ostendit, dam eis illa largitur.

H V I V S orationis praxis hæc esse potest. Confiteor, Deus meus, quod sis quoddam Esse infinitum, æternum, immensum, incomprehensibile & ineffabile, principium rerum omnium, quæ habent esse, fons omnium perfectionum, quæ inveniuntur in creaturis; per quem illæ totum suum esse & perfectionem habent; & sine quo omnia perderent. Exulto animo quod tantam habeas infinitatem; sic benedictio tua æternitas, glorificetur immensitas, omnia tuæ creaturæ te laudent, ob tuam incomprehensibilem bonitatem, ex qua illæ oritur, quæ ipsæ habent. O Deus ineffabilis, quomodo te laudabo ob excellentissimum esse, quod habes; siquidem, Domine, mihi dedisti esse quod habeo, quia ex me ipso sum nihil, perface illud gratia tua, ut perfectum sit, sicut tuum est perfectum. O Deus Trine & Vne, Pater, Fili, & Spiritus

Spiritus S. sit benedicta suprema tua Trinitas
 in personis, & indiuisibilis Vnitās in essentia:
 gaudeo, quod sis vnus Deus, vnum habens sen-
 sum, vnum velle, vnumque operari cum sum-
 ma vnione & amicitia, à qua illa procedit, quā
 tui sancti fruuntur in coelo & in terra: ipsi ob
 eam te laudent, quam in te habes; & ob eam,
 quam illis communicas; quis hoc mihi tribuat
 vt & ego in omnibus meis cogitationibus &
 & affectibus sim vnus tecum, & propter te et-
 iam cum omnibus, in eo gradu, quo tu vis, ita
 participans infinitam tuam vnionem, vt nun-
 quam eius partem aliquam perdam. O Deus
 sanctissime, fons totius sanctitatis, cuius com-
 paratione, illa quam sancti habent, obscura est;
 laudo te propter illam, & exulto de ea; tuisq;
 Seraphinis supplico, vt mei gratia renouent
 canticum, quod alias cecinerunt dicentes: Sanctus,
 Sanctus, Sanctus, Dominus Deus virtutum, & illi
 ipse te laudent & glorificent; seseque nobis
 communicent, qui degimus in terra, vt & ipsi
 laudemus te in ea, sicut qui coelos iam incolunt.
 Amen.

Ex dictis intelliges, hūc orandi modū, om-
 nium esse excellentissimum, cuius fons finisq;
 est, actus heroicus amoris Dei, qui proprius est
 vix vnitati, velle scilicet illi bene, quod non
 est desiderare illi aliquid bonum, quod in sei-
 pio non habeat; quia nullum illi deest: sed est
 complacere tibi & congaudere de bonis, quae
 Deus habet; & oblectari, quod ea habeat, ita
 exultando quod sit Deus, qui est, habeatque tot
 excel-

IX SPIRITUS
 DE PONTE

excellentias: vt, si qua illi deesset, (ita lo-
 liceat) & tibi esset liberum, eam illi dare, im-
 ma tua voluptate dares; vt eam habens, nulli
 illi deesset. Et si liberum tibi esset, quem ve-
 les Deum eligere, non alium, quam ipsum e-
 geres, dicens cum Dauide: *b Dixi Domine
 Deus meus es tu.* Et quamuis *bonorum meorum
 non indigeas*, si tamen indigeres, omnia illa
 tibi darem. Ex quo efficitur, actum hunc, me-
 dium esse efficacissimum, vt nostræ orationis
 exaudiantur. hoc enim significat illud *psal-
 tis: c Delectare in Domino. & dabit tibi peti-
 tiones cordis tui:* quasi diceret; si delectaris
 solo Deo, quod is talis sit, potius quam ali-
 us donat ipse te eis replebit, quando hoc
 tui illa petieris, *d si manseritis in me,* &
 more meo: *& verba mea in vobis manserint,*
 eis obediat, *quod unque volueritis petere,*
fiet vobis. Et iterum, *e petite & accipietis,*
gaudium vestrum sit plenum.

S. 2.

IDEM orandi modus exerceri etiam potest
 in alia materia nostræ fragilitati magis
 proportionata, nec minus ampla, virtutum
 scilicet, & excellentiarum Dei hominis
 cetera: quæ etsi sint innumerabiles, reduci tamen
 ad septem præcipua mysteria possunt, quæ ex-
 primuntur in septem articulis sanctissimæ
 ius humanitatis, de quibus Tract. 2. fusius dicitur.
 Per hæc omnia mysteria, licebit ab vno
 ad alterum discurrere, ipsum Seruatorem no-
 strum

strum glorificando, ob eius excellentias, in eis
 relucētes, nunc ob hanc, nunc ob illam, & quā-
 vis omnia illa sint beneficia in nos collata, in
 hoc tamen primo orādi modo, illa sunt inspi-
 cienda tanquam ipsius Dei magnalia; vt de eis,
 & propter ea, illū glorifices eo spiritu, quo id
 Angeli faciunt, pro quibus non est natus Chri-
 stus pauper, nec passus mortem; nec fecit reli-
 qua opera redemptoris: qui nihilominus eum
 propter illa magnalia laudant, dicentes: *f Glo-*
ria in altissimis Deo. & *g cum agnus aperuisset*
librum signatum sigillis septem, homines & an-
geli eodem spiritu illum laudarunt, dicentes
voce magna: Dignus es accipere virtutem, &
diuinitatem, & Sapientiam, & Fortitudinem,
& Honorem, & Gloriam, & Benedictionem, à
 nobis scilicet te laudantibus, ob tua adedò glo-
 riosa facta. In hunc ergo modum cū in ora-
 tione hæc mysteria, quæ antea sigillis obsigna-
 ta erant, tibi reuelātur, projice te ad pedes IE-
 SV CHRISTI, & canta coram eo cantica no-
 ua, & laudes, dicens: *ô Saluator dulcissime,* a-
 nimo exulto ob immensam tuam charitatem
 & omnipotentiam, quæ in opere tuæ Incarna-
 tionis eluxit, glorificent te omnes, ob humili-
 tatem & paupertatē, quam in tua sancta nati-
 vitate manifestasti; sit benedicta sapientia &
 bonitas, quam in tua prædicatione ostendisti;
 laudent te millies omnes, ob heroicās virtutes
 quæ in tua passione & morte eluxerunt, gau-
 deo & exulto ob eam gloriam, quam in ad-
 miranda tua resurrectione accepisti, & qua

f Luc. 2. 14.
g Apoc. 5. 8. 12

IX SPIRITUS
 E PONTE

nunc frueris in cœlo, ad dexteram Patris
 fidens; adeoque exulto animo, ob ista
 gnaalia quæ habes; vt si quod eorum
 tibi deesset; egoque possem illud tibi dare,
 mihi proculdubio darem. Sit benedictus
 ternus tuus Pater, qui illa tibi ad eum
 dedit; frueri illis per totam æternitatem
 tuorum electorum commodum & utilitatem
 fac me alicuius eorum participem, vt
 ego te laudem & glorificem in æternum
 amen.

S. 3.

HINC licebit progredi ad alios tres
 modos Deum laudandi, valde facili
 deuotos.

h Eph. 5. 19.
 Co. of. 5. 16.

i Psal. 145. 1.

PRIMVS est h *loquendo* (vt ait Apostolus)
tibi metipsum, & te ipsum exhortando ad
 loquendum cum Deo, eum laudando in Psalmis
 & Hymnis, & in Canticis spiritualibus
in corde tuo Domino, cuius precibus
 mirè nos docet sanctus Rex David in
 Psalmis, nunc secum loquendo: *in laude
 anima mea Dominum*: & statim feruentem
 iustitiam & proposito id faciendi, sibi ipse
 respondet: *Laudabo Dominum in vita mea
 adhuc parum hoc esse apud se ostendens: *in
 laudem*, inquit, *Deo meo quamdiu ero*. Et quoniam
 anima mea in æternum erit, ego illi
 in æternum laudabo; sperans de eius
 misericordia, me non ad infernum descendit*

vi blasphemant; sed ascensurum in cœ-
 lum, uti semper & in æternum laudatorem.
 Alias seipsum fufius ad id faciendum prouo-
 cans, dicit: *k Benedic anima mea Domino,*
& omnia, quæ intra me sunt, nomini sancto
eris. Discurre itaque per omnes potentias,
 sensusque animæ tuæ, & per omnes corporis
 tuæ partes; easque ad Deum laudandum pro-
 uoca, ob alias infinities excellentiores, quas
 ipse habet eo modo, quo diuina scriptura illas
 ei attribuit; dicesque, Memoria, Intelle-
 ctus, & Voluntas mea laudate Deum, & exul-
 tate ob infinitam memoriam, clarissimum
 Intellectum, & Voluntatem, quæ in eo
 sunt; Oculi & aures meæ glorificate Deum,
 ob oculos purissimos, & aures, quibus ipse vos
 aspicit, auditque. *o utinam brachia mea, &*
manus meæ, omnesque earum digiti, in lin-
guas conuerterentur, quæ Deum laudarent,
 ob ea opera quæ ab eius manibus proced-
 unt. *O utinam I omnia ossa mea dicerent:*
Domine, quis similis tibi? Quia tu vnicus
 & solus es in tua magnitudine, dignissi-
 mus infinito honore, & gloria propter il-
 lam.

k Psal. 102. 1.

l Psal. 34. 10.

SECVNDVS modus DEVM landan-
 di est, nomine omnium creaturarum, at-
 que si tu esses omnium illarum lingua, qua-
 rum defectum suppleres. Et siquidem illæ
 DEVM laudant, quomodo possunt, ostenden-
 tes pulchritudinem, quam à suo Creatore

2.

N 2 acce-

IX SPIRITUS
 E PONTE

in Psal. 18. 1.

acceperunt, sicut in Cæli enarrant
 Dei. Tu illum lauda lingua, quam à Deo
 cepisti, eas inuitando, ad eundem laudandum
 hoc enim est te ipsum inuitare & excitare
 earum loco, eum laudes, discurrendo per
 cipuas earum; cui rei aptè inseruit Cantus

in Dan. 3. 52.

illud Danielis: *n Benedicite omnia opera
 mini Domino, laudate & superexaltate eum
 sæcula. Laudent te, Deus meus, cæli & terra
 & nunquam à tuis laudibus cessantes; te
 ificent. ò gloria mea, gaudeo, me posse esse
 quam cælorum, omniumque stellarum
 elementorum, omniumque habitantium
 vt omnes tuæ creaturæ in me, & ego
 laudemus & glorificemus te, ob tuas tuas
 nitas excellentias, à quibus illæ procedunt
 quæ in eis sunt.*

3.

HINC licet tibi spiritu conscendere ad
 lum, cuius viua imago est hic modus orationis
 ibique intuere omnium beatorum exercituum
 qui (vt ait S. Ioannes) *non cessant die ac nocte
 dare gloriam, & honorem, & benedictionem
 laudem Deo, dicentes inuicem, p Alleluia
 lus & gloria & virtus Deo nostro
 dem dicite Deo nostro omnes serui eius, omnes
 magni; gaudeamus & exultemus & deus
 riam ei, quia infinitè dignus est ea, nec vllus
 hoc excusetur cantico: quia Deus vult ab
 nibus laudari, & dulce hoc verbum Alleluia
 frequenter ab omnibus repeti, quæ vox
 ficat laudate Deum cum letitia. Discurrunt
 que per nouem Angelorum choros; & mox*

o Apoc. 4. 9.
p c. 19. 1. 5. 7.

qui (vt ait S. Ioannes) *non cessant die ac nocte
 dare gloriam, & honorem, & benedictionem
 laudem Deo, dicentes inuicem, p Alleluia
 lus & gloria & virtus Deo nostro
 dem dicite Deo nostro omnes serui eius, omnes
 magni; gaudeamus & exultemus & deus
 riam ei, quia infinitè dignus est ea, nec vllus
 hoc excusetur cantico: quia Deus vult ab
 nibus laudari, & dulce hoc verbum Alleluia
 frequenter ab omnibus repeti, quæ vox
 ficat laudate Deum cum letitia. Discurrunt
 que per nouem Angelorum choros; & mox*

Ribera in
Apoc. c. 19.

choros Patriarcharum, Prophetarum, Aposto-
lorum, Martyrum, Virginum, & Confessorum
omnesque ad laudandum Deum inuita, & ob-
lectare, videns, quomodo id faciant, teque i-
psum illorum cœtui coniunge; dicens mil-
les Alleluia, laudemus videlicet Deum cum
lætitia. Inuita quoque omnes homines, qui
sunt in terra, vt eundem tecum laudent, dicēs
illis cum Dauide: q Magnificate Dominum me- q Psal 33. 4.
cum, & exaltemus nomen eius in idipsum: vt
conspirantes omnes in hunc, eum laudandi
modum, terram ipsam in cœlum conuerta-
mus. O Deus infinite, sit benedicta immensa
tua charitas, qua clementer dignaris, vt pusilli
minus terræ te ita laudent, sicut magni in cœ-
lo! Et siquidem *nō est speciosa laus in ore pec-* Eccl. 15. 9.
catoris; nec solidi veri que gaudij capax est a-
nima subdita peccato; purifica nos tua
gratia, quō te cum lætitia ita lau-
demus, sicut te Sancti lau-
dant in gloria.

Amen.

IX SPIRITUS
DE PONTE